לא מגיעים חילונים. בכניסה לעיר הוותיקה – אזור חילוני לדעת כולם, יש פרויקט שמתקשה כבר כמה שנים בשיווק הדירות, למרות שהאזור והבניינים מותאמים לציבור הכללי. אם שם ממעטים חילונים לרכוש דירה, בוודאי שהם לא ירכשו דירה ברמה ה' הנמצאת בין השכונות החרדיות של רמת בית שמש ומורחקת משמעותית מריכוזי האוכלוסייה של הציבור הכללי בעיר הוותיקה". כראיה מציינים ראשי המאבק, שלמרות שהושקע הון רב במיתוג ושיווק רמה ה' עבור הציבור הכללי, התוצאות בשטח מוכיחות שהציבור לא מגיע לשכונה. "אם כך למה שנצא מרמה ה' לרמה ד'? הרי בכל מקרה השכונה תהפוך לחרדית".

מה תכנן אבוטבול

בינתיים חלף שבוע מאז קיבלה בלוך את אישור משרד המשפטים למהלך, אבל המשפחות החרדיות שזכו ברמה ה' לא ממהרות להצטרף. מבירורים שערכנו בשבוע האחרון, עולה שמרבית הזוכים החרדים בשכונה מתנגדים לעבור לרמה ד' ומתעקשים להישאר בשכונה. "רמה ה' תהיה חרדית במוקדם או במאוחר, אין טעם לעבור", הם חוזרים על הטענה בניסוחים דומים.

רבני העיר אף יצאו במכתב מחאה נגד המהלך של בלוך, תוך שהם מתריעים בעיתונים החרדים שלא לתת גושפנקא לחילופי האוכלוסיות. "הננו בזה לחזק את ידי הציבור החשוב והגדול של בני תורה החרדים לדבר ד' הרוצים לחנך את משפחתם בדרך התורה והיראה בשכונת רמת בית שמש ה'. בודאי שמגיע להם את כל הזכויות כולל בתי מדרשות, בתי כנסיות ומוסדות חינוך, וזה חילול השם לבקש מהמשפחות היקרות לעזוב את מקומם, אשר זכו בהם כדין, בגלל שהם יראים לדבר ד'. ונזכה בס"ד לשמוע קול תורה וקול תינוקות של בית רבן בשכונת רמת בית שמש ה', כשאיפתם הטהורה של הרוכשים היקרים. ואנו קוראים בזאת לכל כתבי העת שלא לפרסם ח"ו בקשה לעזוב את מקומם שרכשו כדין, אלא להיפך לסייע ולחזק ולעודדם, לבנות את בתיהם מקדש מעט, ונזכה לבניין הבית הגדול בב"א".

החשש אותו מעלים הרבנים בין השיטין – ניסיון של בלוך לשנות בכוח את צביון השכונה כבר כעת. יו"ר ש"ס ישראל רמתי, מציג את החשש כמוצדק. "רמה ה' תהיה בכל מקרה שכונה חרדית, השאלה: האם החרדים שיגורו בשכונה יסבלו. כרגע מגיעות לוועדת תכנון בקשות במטרה לשנות את צביון השכונה, כמו בקשה להגדלת הבניינים מ־6־7 קומות ל־10 ו־11 קומות, מה שיקשה על הרוכשים החרדים. הצהרתי לחבריי מהמפלגות החרדיות בקואליציה שאני מתנגד ובעקבות כך הבקשה ירדה מסדר היום. הם הבינו שזה לא יירא טוב שאני מתנגד והם מאשרים. אני מבין שהם בקואליציה ומחויבים לבלוך, אבל הם צריכים להכיר בכך שיש רוב חרדי בוועדת תכנון ובנייה ובמועצת העיר והם יכולים לקבוע עובדות בשטח".

לפי ההסכם. טקס חתימת 'הסכמי הגג' בבית שמש

למרות הצהרותיו הגלויות של אבוטבול על כך שרמה ה' תהיה חילונית, מאחורי הקלעים הוא נערך לאפשרות שהשכונה תהיה חרדית. כך למשל אישר מרפסות סוכה בבנייני השכונה, למרות התנגדות משרד השיכון וחברי הליכוד

לדבריו, מי שמושך בחוטים הם חברי הליכוד שמחשקים את בלוך. "כרגע הם מצביעים נגד כל התוכניות, גם של רמה ד' החרדית, במטרה לנסות לתקוע את התפתחות העיר ולשכנע את משרד השיכון לשנות את הסכם הגג, בטענה שתשתיות העיר לא מתאימות להרחבת העיר בצורה דרסטית". רמתי לא חושש מהמהלך של הליכוד, אבל בכל אופן מציג פתרון שיתכן וירצה את ראשי המפלגה – "במקום להילחם מלחמה אבודה על רמה ה', אליה לא יגיע הציבור הכללי, בגלל המיקום של השכונה והמרוחק מהעיר הוותיקה, ניתן לקדם תוכניות פינוי בינוי מקיפות בעיר הוותיקה. התוכניות ייתנו מענה של אלפי יח"ד חדשות באזורים בהם מתגורר כיום הציבור הכללי, לצד חידוש פני העיר הוותיקה".

להגנתה טוענת בלוך, במידה לא מבוטלת של צדק, שאבוטבול עצמו הצהיר – רמה ה' תהיה חילונית. עם זאת, בשיחה עם ר"ע היוצא של בית שמש, עולה תמונה שונה. "זכיתי להקים שכונות רבות בבית שמש עבור המגזר החרדי ותמיד קידמתי את העיר כפתרון למצוקת הדיור של המגזר. אחרי הבחירות החוזרות הבנתי שאם אני רוצה לקדם את 'הסכם הגג' בעיר, שיביא לבניית אלפי יח"ד למגזר, אני צריך להגיע לסיכום מול חברי הליכוד, שהתעקשו למנוע בנייה נוספת לחרדים כל עוד לא תהיה בנייה לחילונים. שר השיכון דאז היה יואב גלנט, שאומנם היה ב'כולנו' אבל כבר אז שקד על מעבר לליכוד, כפי שאכן קרה בסוף, והבנתי שבשביל להתקדם אני צריך להגיע להסכמות. הסכמתי שרמה ה' תשווק לציבור הכללי בתנאי אחד: שכוחות השוק יקבעו, כפי שהם קבעו ברמה ג', שיעודה מלכתחילה גם למגזר הכללי, אך כל הרוכשים בה הם חרדים".

לדבריו, מיד לאחר שנחשף לתוצאות ההגרלה ולעובדה שחרדים רבים זכו ברמה ה' הוא פנה למשרד המשפטים, על מנת שיאפשר חילופי זוכים בין השכונות. במידה והיינו יוצאים למהלך מיד לאחר ההגרלות, הזוכים לא היו נפגעים. "אמרו לנו, 'יצמחו לנו שערות אם זה יקרה'. מחשיד שכעת משרד המשפטים מאפשר לבלוך את חילופי הזכויות. כשיש ראש עיר חרדי אומרים לו כך, אבל כשיש ראש עיר חילוני אומרים לו אחרת?". אבוטבול מדגיש, כי הוא לא מצוי כיום בסוד העניינים המוניציפליים, "אבל לא לזה התכוון המשורר. התכוונו לשכונה עבור הציבור הכללי, אם הוא ירכוש בה דירות, משזה לא קרה, אל תתלו בי דברים שלא התכוונתי אליהם". לזכותו של אבוטבול ייאמר, שלמרות הצהרותיו הגלויות שרמה ה' תהיה חילונית, מאחורי הקלעים הוא נערך לאפשרות שהשכונה תהיה חרדית. כך למשל, כשניהל את ועדת תכנון ובנייה הוא אישר מרפסות סוכה בבנייני השכונה, למרות התנגדות משרד השיכון וחברי הליכוד.

מהצגת הדברים של אבוטבול, נראה כי רמה ה' תוכננה לציבור הכללי בדיעבד. אם כן, מדוע יש כאלה המתעקשים להפוך את השכונה לחילונית לכתחילה, על אף שמרבית הזוכים בדירות בשכונה הם חרדים?

"לפעול בחכמה"

יו"ר ועדת התכנון והבנייה שמעון גולדברג, מציג בדבריו תשובה לתהייה. גולדברג לא מהסס לעמוד בחזית האש לצידה של בלוך, בעוד יתר חבריו החרדים לקואליציה ממלאים את פיהם מים. הוא פנה אל רבני העיר והציג את השתלשלות העניינים, כולל ההסכמים עליהם חתם אבוטבול והתחייב שהשכונה תשווק לציבור הכללי. לטענתו, אם החרדים יצאו כעת למלחמה על רמה ה', הם עשויים לאבד גם את רמה ד'. "כנבחרי ציבור שומה עלינו החובה לעמוד מאחורי הבטחותינו, כפי שאנו מצפים כי צביון שכונת רמה ד' יישמר לחרדים, כך גם עלינו לשמור ולעשות ככל שלאל ידינו כי רמה ה' תהיה לציבור הכללי". לטענתו, הזוכים החרדים שירצו להחליף את הזכייה של דירתם לא יפסידו, שכן לרוב המחיר למ"ר בשכונת רמה ד' זול יותר במאות שקלים מרמה ה', כך שאפשר לחסוך כמאה אלף ש"ח במחיר הדירה באמצעות המעבר משכונת נווה שמיר לרמה ד'".

בשיחה עם 'בקהילה' מדגיש גולדברג כי הוא התעקש שחילופי האוכלוסיות בין השכונות יהיו אך ורק מבחירה ולא מכפייה. "אני חושב שצריך לעבוד ביושר, לא לטעון זה 'כוחות השוק' ולעצום עיניים. נניח ואבוטבול אכן התכוון שרמה ה' תהיה לציבור הכללי רק בשביל להוציא ממשרד השיכון אישור לבנות את רמה ד' בהתאמה למגזר החרדי, הטענה הזו נגמרה? הבנייה ברמה ד' לא הסתיימה וברוב השטחים אף לא התחילה. בשכונה החרדית מדובר על עשרת אלפים יח"ד, לעומת כאלפיים חמש מאות יח"ד ברמה ה'".

בכל זאת, לא הגיעו לשכונה רוכשים חילונים...

"כרגע יצאו לשוק רק דירות מחיר למשתכן. למעלה מ־70 אחוז מהיח"ד בשכונה הן דירות לשיווק בשוק החופשי. בליכוד דורשים כרגע בצדק את קיום ההסכם עם אבוטבול שהשיווק כולו יופנה למגזר הכללי. הם לא הולכים עם ראש בקיר, אם הם אכן יראו שהשיווק של היח"ד למגזר הכללי ייכשל, הם יוותרו. כעת הם דורשים להיצמד לסיכומים שהיו מקובלים על כולם". לטענתו, המאבק בשלב זה מיותר. "האינטרס החרדי שיהיה שקט בעיר, שרמה ד' תמשיך להתפתח עבור המגזר החרדי ולמנוע קונפליקטים מיותרים בין המגזרים".

נראה שכל צד בטוח בצדקת דרכו, אך כמו תמיד, השאלה היא לא מי יותר צודק, אלא מי פועל בחוכמה.